

Sygn. akt I.1.Co 1285/25

POSTANOWIENIE

Dnia 16 grudnia 2025 r.

Sąd Rejonowy w Rzeszowie Wydział I Cywilny Sekcja ds. Egzekucyjnych w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Maciej Gawroński

Protokolant: asyst. sędz. Paweł Borucki

po rozpoznaniu w dniu 16 grudnia 2025 r., w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela: **Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego S. A. z siedzibą w Warszawie**

przeciwko dłużniczce: **Marii Walickiej**

o egzekucję

w przedmiocie skargi wierzyciela Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego S. A. z siedzibą w Warszawie na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Rzeszowie Mirosława Wolanina w sprawie sygn. akt Km 32/20 – postanowienie z dnia 6 listopada 2023 r. w przedmiocie umorzenia postępowania

na skutek skargi wierzyciela na orzeczenie referendarza sądowego przy Sądzie Rejonowym w Rzeszowie z dnia 4 czerwca 2024 r., sygn. akt I.1.Co 153/25

postanawia:

- I. utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie;**
- II. kosztami postępowania skargowego obciążyć wierzyciela.**

Na oryginale właściwe podpisy
sekretarz sądowy
Anna Jakóbczak

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 4 czerwca 2024 r., sygn. akt I.1.Co 2467/21 Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Rzeszowie oddalił skargę wierzyciela Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego S. A. z siedzibą w Warszawie na czynność Komornika

Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Rzeszowie Mirosława Wolanina w sprawie sygn. akt Km 32/20 – postanowienie z dnia 6 listopada 2023 r., w przedmiocie umorzenia postępowania, oddalił wniosek o obniżenie opłaty egzekucyjnej oraz kosztami postępowania skargowego obciążył wierzyciela.

Powyższe orzeczenie zaskarżone zostało przez wierzyciela w całości. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucono naruszenie przepisów postępowania, a to :

1. art. 824 § 1 pkt 4 kpc poprzez wydanie postanowienia opartego na błędnej przesłance w postaci ustalenia, że wierzyciel nie dokonał czynności potrzebnej do dalszego prowadzenia postępowania egzekucyjnego, jak również w postaci błędnego ustalenia, że obowiązek wykonania takich czynności spoczywa na wierzycielu;
2. art. 182 § 1 pkt 5 kpc poprzez uznanie, iż w przypadku braku ustalenia spadkobierców dłużnika istnieje możliwość umorzenia postępowania egzekucyjnego przed upływem lat pięciu, licząc od daty postanowienia o zawieszeniu tego postępowania;
3. art. 770 § 1 kpc poprzez ustalenie w pkt. 1 postanowienia kosztów postępowania egzekucyjnego na kwotę 42.955,63 zł i zarządzenie w pkt. 2 wezwanie wierzyciela do zapłaty ww. kosztów;
4. art. 29 ust. 1 ukk poprzez ustalenie kosztów egzekucyjnych na kwotę 42.945,63 zł i wezwanie wierzyciela do uiszczenia opłaty stosunkowej.

Na uzasadnienie skargi podano, że postanowieniem z dnia 23 stycznia 2020 r. Komornik w sprawie Km 32/20 zawiesił postępowanie egzekucyjne ze względu na śmierć dłużnika Maria Walicka. Następnie dnia 6 listopada 2024 r. umorzył postępowanie egzekucyjne w sprawie powołując się na podstawę prawną czynności w postaci art. 824 § 1 pkt 4 kpc. Komornik w postanowieniu umarzającym nie wskazał w jaki sposób obliczył 6-miesięczny termin i jakich czynności nie dokonał wierzyciel i z jakiego przepisu wywodzi ten obowiązek.

W przypadku zawieszenia postępowania jego umorzenie jest możliwe tylko po upływie określonego terminu liczonego od daty zawieszenia postępowania (art. 182 § 1 kpc). Żadne postępowanie nie może toczyć się w razie braku jednej ze strony postępowania. Śmierć dłużnika oznacza, że tego dłużnika nie ma i w konsekwencji takiemu nieistniejącemu podmiotowi nie można nadać określonych cech czy właściwości, w szczególności zdolności sądowej. Fakt bycia przez wierzyciela dysponentem postępowania egzekucyjnego nie może stanowić przekonującego argumentu przemawiającego za przyznaniem wierzycielowi możliwości doprowadzenia do umorzenia postępowania przed upływem pięcioletniego

terminu. W przedmiotowej sprawie Komornik Sądowy winien wezwać wierzyciela do uzupełnienia braku zdolności sądowej strony i następnie powinno dojść do umorzenia postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 824 § 1 pkt 2 kpc. Nieuzupełnienie braku w postaci prowadzenia dalszego postępowania egzekucyjnego wobec spadkobierców dłużnika przez wierzyciela w określonym przez Komornika Sądowego terminie powinno doprowadzić do umorzenia postępowania egzekucyjnego na podstawie ww. przepisu. Artykuł 824 § 1 pkt 4 kpc nigdy nie znajdzie zastosowania w przypadku zawieszenia postępowania egzekucyjnego z powodu śmierci dłużnika. Termin umorzenia musiałby biec od dnia ustania przyczyny zawieszenia. Przyczyną zawieszenia była śmierć dłużnika i oczywiste jest, że tak rozumiana przyczyna nie może ustać i ma charakter trwały. Wstąpienie spadkobierców w prawa i obowiązki zmarłego dłużnika co do zasady może mieć charakter przejściowy. Wierzyciel nie może być zobligowany przez komornika do wskazanych czy oczekiwanych przez komornika czynności w czasie zawieszenia, a ewentualne dokonanie takiej czynności przez wierzyciela winno wywołać skutek dopiero po podjęciu postępowania. Nadto w niniejszej sprawie nakład pracy komornika nie uzasadnia naliczenia tak wysokiej opłaty jaka została wskazana w treści postanowienia umarzającego z dnia 6 listopada 2024 r.

Sąd orzekając jako Sąd II instancji ustalił i zważył, co następuje:

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 767^{3a} k.p.c. skarga na postanowienie referendarza sądowego przysługuje w przypadkach, w których na postanowienie sądu przysługuje zażalenie. Wniesienie skargi nie powoduje utraty mocy przez zaskarżone postanowienie referendarza sądowego. Sąd rozpoznaje skargę w składzie jednego sędziego, jako sąd drugiej instancji, stosując odpowiednio przepisy o zażaleniu. Rozpoznając skargę, sąd wydaje postanowienie, w którym zaskarżone postanowienie referendarza sądowego utrzymuje w mocy albo je zmienia.

Wskazać należy, że model postępowania skargowego polega na tym, że oceny Sądu, dotyczące zarówno stanu faktycznego jak i stosowania prawa, są niejednokrotnie powtórzeniem procesów decyzyjnych, dokonanych pod kątem podniesionych zarzutów. Wobec takiego rozumienia kognicji Sądu II instancji, wreszcie aprobaty dla sposobu ustalenia podstawy faktycznej i oceny prawnej dokonanej przez referendarza sądowego, nie ma potrzeby ich powielania, a należy jedynie ustosunkować się do podniesionych zarzutów. Ustalony stan faktyczny w sprawie jest prawidłowy, znajduje oparcie w zebranych dowodach

ocenionych w granicach normy z art. 233 § 1 k.p.c. i ustalenia te Sąd Rejonowy przyjmuje za własne, jak również w całości podziela rozważania prawne przyjęte za podstawę rozstrzygnięcia. Wobec powyższego uważa za niecelowe powtarzania w tym miejscu wnioskowań prawnych zawartych w motywach zaskarżonego postanowienia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1997 r., II UKN 61/97, OSNP 1998/3/104; z dnia 27 listopada 2002 r., I CKN 1177/00, Legalis 58175). Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy więc, że ustalone w sprawie fakty, a istotne dla rozstrzygnięcia sprawy znajdują pełne oparcie w zebranym w sprawie materiale dowodowym przywołanym w tymże uzasadnieniu i w pełni dawały referendarzowi podstawę do oddalenia skargi wniesionej przez wierzyciela. Odnosząc się natomiast do złożonego wniosku w zakresie obniżenia opłaty egzekucyjnej, to zgodnie z art. 48 ust. 5 ustawy o kosztach komorniczych opłata obniżona nie może być niższa niż 1/3 opłaty należnej, jednak zdaniem orzekającego, w niniejszej sprawie brak jest podstaw do obniżenia tej opłaty. W związku z tym, iż postępowanie egzekucyjne zostało prawidłowo przeprowadzone przez komornika sądowego, a jego postępowanie nie naruszyło obowiązującego porządku prawnego, to na podstawie cytowanych wyżej przepisów należało dłużnika obciążyć kosztami postępowania egzekucyjnego. Biorąc pod uwagę przepisy obecnie obowiązujące, a to art. 149 ustawy z dnia 22 marca 2018 r., o komornikach sądowych (poz. 771) – opłaty egzekucyjne stanowią nieopodatkowaną należność budżetową o charakterze publicznoprawnym pobieraną za czynności wynikające z ustawy o kosztach komorniczych i podlegają przekazaniu do budżetu państwa po potrąceniu wynagrodzenia komornika. Nie są więc dochodem kancelarii komornika sądowego. Ocena nakładu pracy komornika sądowego w niniejszej sprawie, którą można określić jako ilościowe i wartościowe nakłady na wykonanie zadań, związane ze zużyciem określonych środków i przedmiotów pracy oraz z pracą ludzką, przy czym nie bez znaczenia pozostaje również wysiłek intelektualny oraz fizyczny niezbędny przy wykonaniu przez komornika powierzonych mu ustawowo zadań nie daje, zdaniem Sądu, powodu do obniżania opłaty egzekucyjnej w niniejszej sprawie.

Orzeczenie o kosztach znajduje uzasadnienie w art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., mając na względzie fakt, iż skarga nie została uwzględniona.

Na oryginale właściwe podpisy
sekretarz sądowy
Anna Jakóbczak